

ALOCUCIÓ FINAL DEL RECTOR A L'ACTE D'INVESTIDURA DE DOCTOR *HONORIS CAUSA* DE LA UAB DE JAMES D. WATSON

24 de maig de 2005

Doctor Watson, conseller, president del CSIC, autoritats, vicerectors, degans, directors de departament, membres del Claustre i de la comunitat universitària, senyores, senyors, amics i amigues,

És per a mi un immens honor, com a rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, presidir aquest acte d'investidura de James Watson com a doctor *honoris causa* de la nostra universitat. Resultaria, com a mínim, esperpèntic que jo els intentés explicar els mèrits dels Dr. Watson i la importància de la seva obra científica. Per sort per a ell, no li cal la meva modesta presentació ni al professor Watson ni a la seva obra.

Només ens toca avui, doncs, gaudir, tots plegats de la joia, de la meravella, de tenir entre nosaltres a la nostra universitat, a la nostra ciutat, a una de les persones que ha canviat no només la biologia sinó la ciència del segle XX. En especial ara que estem embarcats tots, universitats, administració i societat en general en l'aventura de crear a Barcelona un pol de recerca biomèdica de primera magnitud i importància.

Perquè, com diu ell mateix a les seves delicioses memòries "La doble hèlix" "la biologia, fins als anys 40 del passat segle era una barreja avorrida de ciència descriptiva i especulativa". I afegeix: "Els biòlegs, quasi tots zoòlegs i botànics, eren gent confusa; que malbarataven el seu temps en polèmiques inútils sobre l'origen de la vida o sobre la forma de saber si una dada científica era correcta".

Potser ningú ha retratat millor el que eren aquests naturalistes que John Steinbeck en la seva obra magistral *Cannery Row*. El simpàtic Doc, de Western Biological Laboratory, amb el seu afany per recollir esponges marines, estrelles, anémones, grumers, dragons, eriçons marins, pops, encarna millor que ningú el biòleg pre-molecular. Steinbeck, per cert, un altre geni que va rebre el premi Nobel al 1962, juntament amb James Watson. Quina collita, la del 62.

És en aquesta biologia descriptiva on irrumpeixen amb tot el frescor i arrogància dels 20 o 30 anys un grups de biòlegs, químics, físics amb plantejaments i ambicions noves. Formulant preguntes noves, fent servir eines noves, raonaments nous. I inicien una revolució que fa que el segle XX que va començar, des del punt de vista científic, sent el segle de la física, acabi sent el segle de la biologia. El Professor Bayés de Luna ja ens ho explicat amb la passió i rigor que el caracteritza. Tot és ara història i és un plaer exquisit tornar a llegir les aventures d'aquell grup de pioners en aquells ambients de *colleges* humits i ultraconservadors.

És clar que per a valorar justament la ciència anglesa dels anys 50 hauríem de recordar com era la investigació biomèdica a Espanya a la mateixa època. I no cal molt esforç. Fa poc s'han fet els 50 de la publicació de la obra que millor ha descrit la poca ciència que s'intentava fer: "Tiempo de silencio" de Luis Martin-Santos. Resulta impressionant veure les infinites dificultats d'un grups de recercadors per a dur a terme elements experiments sobre el càncer. Així, malgrat tot, un entén que la revolució no comencés per aquí sinó una mica més al nord.

Dr. Watson és, ja ho he dit, un honor incorporar-lo al nostre claustre universitari. Perquè si un compromís te clar la nostra universitat des del dies de la seva creació és el compromís amb la CIÈNCIA amb majúscules. Ciència que

vostè representa com a ningú. Hi ha molts indicadors de la qualitat de les universitats, però potser un que s'hauria de considerar és la llista de doctorats *honoris causa* concedits. Per tal de veure quins són els valors i els compromisos de cada universitat. I estic segur que la nostra universitat passaria amb molt bona nota aquesta prova. Perquè darrera d'una cerimònia austera, de poca litúrgia, sense togues ni birrets, ni ujiers guarnits amb vestits medievals, s'amaga una decisió meditada i molt selectiva amb la qual reconeixem la trajectòria de persones amb les qual compartim valors i que ens ajuden a ser millors, a recórrer els camins que somiem. Persones com vostè, Professor James Watson.

Therefore, Dr. Watson, considering your extraordinary scientific and academic merits, considering also the very positive impact on the welfare of the community of your researches and considering also your personal values and attitudes, it constitutes a high honour for our university to welcome you in our academic community; thank you very much at heart for accepting.